

ASSESSMENT OF STUDENTS' AWARENESS IN BUILDING AND DEFENDING THE SOCIALIST FATHERLAND AT AN GIANG UNIVERSITY TODAY

Nguyen Ho Thanh^{1*}

¹An Giang University, Vietnam National University Ho Chi Minh City, Vietnam

Email Address: nhothanh@agu.edu.vn

*Corresponding Author: Nguyen Ho Thanh

<https://doi.org/10.51453/3093-3076/1366>

ARTICLE INFO		ABSTRACT
Received:	13/8/2025	The article analyzes the current state of awareness and practical actions of An Giang University students regarding the building and defense of the socialist Fatherland in the present context. Using document analysis, questionnaire surveys, and statistical data processing, the study collected responses from 300 students across eight faculties. The results indicate that most students demonstrate proper civic responsibility, patriotism, and political awareness; however, a small proportion still show ambiguity and a weak connection between awareness and action. Based on these findings, the article proposes several solutions to strengthen political, national defense, and security education, while promoting the role of Youth Union and Student Association organizations in enhancing students' awareness of building and defending the Fatherland in the new period.
Revised:	25/9/2025	
Published:	28/10/2025	
KEYWORDS		
Assessment; Current situation; Awareness of protecting the Fatherland; Students; An Giang University.		

ĐÁNH GIÁ Ý THỨC XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ TỔ QUỐC CỦA SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC AN GIANG HIỆN NAY

Nguyễn Hồ Thanh^{1,*}

¹Trường Đại học An Giang, Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh, Việt Nam

Địa chỉ email: nhothanh@agu.edu.vn

*Tác giả liên hệ: Nguyễn Hồ Thanh

<https://doi.org/10.51453/3093-3076/1366>

THÔNG TIN BÀI BÁO		TÓM TẮT
Ngày nhận bài:	13/8/2025	Bài viết tập trung phân tích thực trạng nhận thức và hành động của sinh viên Trường Đại học An Giang về xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa trong bối cảnh hiện nay. Sử dụng phương pháp phân tích tài liệu, điều tra bằng bảng hỏi và xử lý dữ liệu thống kê, nghiên cứu đã khảo sát 300 sinh viên thuộc 08 khoa. Kết quả cho thấy đa số sinh viên có nhận thức đúng đắn về trách nhiệm công dân, tinh thần yêu nước và ý thức chính trị, song vẫn còn một bộ phận nhỏ biểu hiện mơ hồ, thiếu gắn kết giữa nhận thức và hành động. Trên cơ sở đó, bài viết đề xuất một số giải pháp nhằm tăng cường giáo dục chính trị, quốc phòng và an ninh, phát huy vai trò của các tổ chức Đoàn, Hội trong nâng cao ý thức xây dựng và bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên trong giai đoạn mới.
Ngày hoàn thiện:	25/9/2025	
Ngày đăng:	28/10/2025	
TỪ KHÓA		
Đánh giá thực trạng; Ý thức bảo vệ Tổ quốc; Sinh viên; Trường Đại học An Giang.		

1. Giới thiệu

Trong bối cảnh toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế và chuyển đổi số đang diễn ra mạnh mẽ, Việt Nam đứng trước cả thời cơ lẫn thách thức mới trong việc giữ vững độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Sự phát triển nhanh của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, đặc biệt là không gian mạng và truyền thông số, đang tác động sâu sắc đến tư tưởng, nhận thức và giá trị văn hóa - chính trị của thanh niên, sinh viên. Các thế lực thù địch ngày càng sử dụng chiến lược “diễn biến hòa bình”, “phi chính trị hóa” thể hệ trẻ thông qua thông tin sai lệch, xuyên tạc lịch sử và phủ nhận con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam [5, tr. 11]. Trong khi đó, quá trình hội nhập và tiếp xúc đa văn hóa cũng làm đa dạng hóa hệ giá trị và niềm tin xã hội trong giới trẻ, đặt ra yêu cầu cấp bách đối với công tác giáo dục chính trị, tư tưởng trong các cơ sở giáo dục đại học.

Trong bối cảnh đó, sinh viên là lực lượng trí thức trẻ, chủ nhân tương lai của đất nước, vừa là đối tượng chịu tác động mạnh mẽ của thời đại số, vừa là lực lượng nòng cốt trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Việc nâng cao ý thức chính trị, tinh thần yêu nước và trách nhiệm công dân cho sinh viên không chỉ mang ý nghĩa lý luận mà còn có giá trị thực tiễn to lớn trong việc xây dựng nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân và củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc [4, tr. 32]. Tuy nhiên, thực tế hiện nay vẫn còn một bộ phận sinh viên thờ ơ với chính trị, giảm sút niềm tin, thiếu kỹ năng phản biện thông tin chính trị, hoặc bị ảnh hưởng bởi luồng thông tin sai lệch về Đảng, Nhà nước và chế độ xã hội chủ nghĩa. Điều này đặt ra yêu cầu phải đánh giá thực trạng, nhận diện nguyên nhân và đề xuất giải pháp nâng cao ý thức xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong sinh viên đại học hiện nay.

Từ thực tiễn đó, nghiên cứu này được thực hiện nhằm làm rõ cơ sở lý luận, thực tiễn và mức độ ý thức xây dựng và bảo vệ Tổ quốc của sinh viên Trường Đại học An Giang, qua đó đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả giáo dục chính trị, tư tưởng, quốc phòng và an ninh trong bối cảnh chuyển đổi số.

2. Lịch sử nghiên cứu

Trong lịch sử nghiên cứu quốc tế, vấn đề ý thức công dân, lòng yêu nước và trách nhiệm xã hội đã được quan tâm sâu rộng trong các lĩnh vực khoa học chính trị, xã hội học và giáo dục công dân. John Dewey (1916) khẳng định rằng giáo dục phải hướng đến hình thành “*công dân dân chủ có năng lực tư duy độc lập và hành động có trách nhiệm*”. Tác phẩm *The Civic Culture* của Almond và Verba (1963) cho thấy ý thức chính trị là sự kết hợp giữa tri thức, niềm tin và hành vi, phản ánh mức độ gắn kết của công dân với hệ thống chính trị. Theo Easton (1975), tính bền vững của quốc gia phụ thuộc vào “*khả năng công dân nội tâm hóa các giá trị chính trị của dân tộc*”. Từ thập niên 1990, hướng nghiên cứu này được mở rộng theo xu thế toàn cầu hóa. Putnam (1993) nhấn mạnh vai trò của “*vốn xã hội (social capital)*” trong việc củng cố lòng tin công dân, còn Inglehart (1997) chứng minh rằng quá trình hiện đại hóa đã chuyển trọng tâm từ lòng trung thành sang ý thức trách nhiệm và phản biện xã hội. Trong khi đó, Bandura (2001) và Deci & Ryan (2008) tiếp cận vấn đề từ tâm lý học xã hội, cho rằng ý thức công dân được hình thành qua cơ chế *tự chủ nội tại (self-determination)* – nơi giá trị và niềm tin được chuyển hóa thành hành động thực tiễn. Các nghiên cứu gần đây như Hoskins & Kerr (2012) và Schulz et al. (2017) trong khuôn khổ *International Civic and Citizenship Education Study (ICCS)* đã xác lập

mô hình “*civic competence*” gồm ba yếu tố: nhận thức (cognitive), niềm tin – tình cảm (affective), và hành vi (behavioral). Theo Snape & Binks (2008), “*patriotism in the modern era*” không chỉ là lòng trung thành với quốc gia, mà còn bao hàm trách nhiệm bảo vệ hòa bình, môi trường và công lý xã hội. Như vậy, lý luận quốc tế đã phát triển từ *patriotism* (chủ nghĩa yêu nước truyền thống) sang *civic consciousness* (ý thức công dân hiện đại), nhưng đa phần các công trình tập trung vào bối cảnh dân chủ phương Tây, chưa đề cập sâu đến mô hình ý thức công dân trong các quốc gia xã hội chủ nghĩa hoặc đang phát triển, nơi xây dựng và bảo vệ Tổ quốc là hai nhiệm vụ chiến lược gắn bó hữu cơ.

Tại Việt Nam, vấn đề ý thức xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa (XHCN) được hình thành trên nền tảng chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh. Nguyễn Phú Trọng (2021) khẳng định: “*Bảo vệ Tổ quốc XHCN là nhiệm vụ thiêng liêng, đồng thời là biểu hiện tập trung của lòng yêu nước trong thời đại mới*”[23, tr. 24]. Bé Xuân Trường & Nguyễn Bá Dương (2015) cho rằng giáo dục quốc phòng và an ninh đóng vai trò then chốt trong hình thành bản lĩnh chính trị và ý thức bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên. Theo Lê Minh Vụ (2017), cấu trúc ý thức bảo vệ Tổ quốc gồm nhận thức, tình cảm, niềm tin và hành vi, trong đó yếu tố chính trị, tư tưởng quyết định sự bền vững của ý thức này. Nguyễn Đình Minh (2018) khẳng định bảo vệ Tổ quốc trong bối cảnh hội nhập quốc tế không chỉ là bảo vệ lãnh thổ mà còn là bảo vệ Đảng, Nhà nước và chế độ XHCN. Phạm Văn Nhuận (2019) nhấn mạnh cần đổi mới phương pháp giáo dục quốc phòng bằng cách kết hợp giữa lý thuyết và trải nghiệm thực tế, qua đó giúp sinh viên củng cố niềm tin, thái độ và hành động chính trị. Dương Quang Hiên (2019) chứng minh mối tương quan giữa chất lượng giáo dục quốc phòng và an ninh với tinh thần yêu nước, ý thức công dân và hành vi xã hội của sinh viên. Ngoài ra, Hoàng Thành Hậu (2021) đề cập đến vai trò tiên phong của thanh niên trong bảo vệ Tổ quốc thời kỳ chuyển đổi số, khẳng định sinh viên là lực lượng nòng cốt trong việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng.

Tổng hợp các nghiên cứu cho thấy, tuy đã làm rõ cơ sở lý luận về ý thức bảo vệ Tổ quốc, song các công trình hiện có chủ yếu tập trung vào đối tượng cán bộ, học viên quân đội hoặc phạm vi lý luận chung, còn thiếu nghiên cứu thực chứng dành riêng cho sinh viên tại các trường đại học. Đặc biệt, tại Trường Đại học An Giang, nơi có đặc thù văn hóa - xã hội vùng Đồng bằng sông Cửu Long, việc khảo sát ý thức xây dựng và bảo vệ Tổ quốc của sinh viên là cần thiết nhằm bổ sung khoảng trống nghiên cứu hiện nay.

Theo triết học Mác - Lênin, *nhận thức* là quá trình phản ánh hiện thực khách quan vào ý thức con người một cách tích cực, năng động và sáng tạo, nhằm biến tri thức thành động lực cải tạo thế giới [19, tr. 45]. Nhận thức gắn liền với thực tiễn, và chỉ có qua thực tiễn con người mới có thể kiểm nghiệm, củng cố và phát triển hiểu biết của mình [18, tr. 21]. Trong khi đó, *hành động* là sự hiện thực hóa của nhận thức trong đời sống xã hội, là biểu hiện cụ thể của ý thức trong thực tiễn. *Tổ quốc xã hội chủ nghĩa* được hiểu là hình thái phát triển cao nhất của Tổ quốc, được xây dựng trên nền tảng công hữu về tư liệu sản xuất, xóa bỏ áp bức giai cấp, bảo đảm nhân dân lao động làm chủ, mọi người được tự do, bình đẳng và hạnh phúc [7, tr. 12]. Trong điều kiện hiện nay, ý thức xây dựng và bảo vệ Tổ quốc XHCN của sinh viên thể hiện ở sự thống nhất giữa nhận thức, thái độ và hành vi, hướng đến mục tiêu tham gia bảo vệ độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ, giữ vững chế độ XHCN và vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản

Việt Nam. Nói cách khác, đây là ý thức chính trị, tư tưởng cao nhất của sinh viên, kết tinh giữa tri thức, niềm tin và hành động nhằm phụng sự lợi ích của dân tộc và nhân dân.

Bên cạnh đó, cần phân biệt rõ giữa lòng yêu nước truyền thống và ý thức bảo vệ Tổ quốc XHCN, hai khái niệm có quan hệ kế thừa nhưng khác nhau về nội hàm. *Lòng yêu nước truyền thống* là giá trị tinh thần cốt lõi, “không chỉ là một giá trị, mà điều quan trọng hơn nữa nó còn là cội nguồn, cơ sở của hàng loạt các giá trị khác, là giá trị cao nhất trong bảng thang giá trị của bản sắc văn hóa dân tộc Việt Nam” [21, tr. 23], được hình thành và bồi đắp qua hàng nghìn năm lịch sử dựng nước và giữ nước. Theo Hồ Chí Minh, “*Dân ta có một lòng nồng nàn yêu nước. Đó là một truyền thống quý báu của ta*” [12, tr. 38]. Chủ nghĩa yêu nước truyền thống biểu hiện ở ý chí độc lập, tự cường, đoàn kết chống giặc ngoại xâm, bảo vệ quê hương, đất nước; đồng thời đề cao tinh thần nhân ái, khoan dung, “thương người như thể thương thân”, là sợi chỉ đỏ xuyên suốt lịch sử dân tộc. Trong khi đó, ý thức bảo vệ Tổ quốc XHCN là sự phát triển ở tầm cao hơn của lòng yêu nước truyền thống, mang tính chính trị, tư tưởng và tự giác, được soi sáng bởi thế giới quan khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam. Nếu yêu nước truyền thống chủ yếu dựa trên tình cảm tự nhiên và ý chí dân tộc, thì ý thức bảo vệ Tổ quốc XHCN là sự thể hiện tình cảm yêu nước gắn liền với lý tưởng cách mạng, hướng đến bảo vệ chế độ, bảo vệ Đảng, Nhà nước và nhân dân. Trong bối cảnh hiện nay, khi các thế lực thù địch đẩy mạnh âm mưu “phi chính trị hóa” thế hệ trẻ, tìm cách tách rời lòng yêu nước khỏi lý tưởng xã hội chủ nghĩa, phủ nhận vai trò lãnh đạo của Đảng, thì việc làm rõ và bồi dưỡng ý thức bảo vệ Tổ quốc XHCN cho sinh viên càng có ý nghĩa chiến lược. Điều đó giúp sinh viên nhận thức sâu sắc rằng yêu nước chân chính trong thời đại ngày nay không thể tách rời lập trường chính trị của giai cấp công nhân, không thể tách rời mục tiêu độc lập dân tộc và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội mà Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã lựa chọn.

Ngoài ra, theo quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh, xây dựng CNXH và bảo vệ Tổ quốc XHCN là hai nhiệm vụ chiến lược có mối quan hệ biện chứng, thống nhất và gắn bó hữu cơ. *Xây dựng* là nền tảng để củng cố tiềm lực chính trị, kinh tế, văn hóa và quốc phòng, an ninh của đất nước; *bảo vệ* là điều kiện bảo đảm cho sự nghiệp xây dựng diễn ra thuận lợi, bền vững. Như Hồ Chí Minh khẳng định: “*Giữ vững hòa bình để xây dựng đất nước, xây dựng đất nước để củng cố hòa bình, độc lập*” [13, tr. 378]. Các Văn kiện Đại hội Đảng từ khóa V đến XIII đều khẳng định rõ: “*Kết hợp chặt chẽ giữa phát triển kinh tế - xã hội với củng cố quốc phòng và an ninh; giữa xây dựng và bảo vệ Tổ quốc là quy luật tồn tại và phát triển của cách mạng Việt Nam*” [4, tr. 142]. Đây không chỉ là phương châm hành động, mà còn là nền tảng lý luận cho công tác giáo dục ý thức xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong sinh viên hiện nay. Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế, sinh viên với vai trò là chủ thể của tri thức và sáng tạo, cần được trang bị đầy đủ nhận thức chính trị, năng lực hành động và bản lĩnh tư tưởng để thực hiện tốt đồng thời hai nhiệm vụ này: xây dựng Tổ quốc phồn vinh và bảo vệ vững chắc chế độ XHCN.

Như vậy, trên nền tảng chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam về công tác giáo dục thế hệ trẻ [5, tr. 12], nghiên cứu này xem ý thức

xây dựng và bảo vệ Tổ quốc của sinh viên là một hệ thống tâm lý - xã hội có cấu trúc ba thành tố cơ bản:

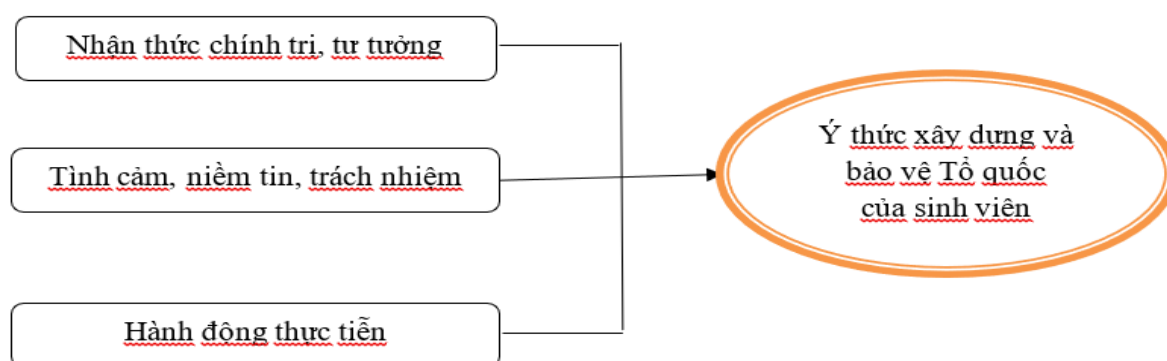
- *Nhận thức chính trị, tư tưởng*: Là mức độ hiểu biết của sinh viên về vị trí, vai trò, mục tiêu, nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc XHCN; nắm vững đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước về quốc phòng và an ninh [3, tr. 19].

- *Tình cảm, niềm tin, trách nhiệm công dân*: Là sự gắn bó, niềm tự hào, tin tưởng vào lý tưởng cách mạng, vào con đường phát triển đất nước; đồng thời là ý thức trách nhiệm của mỗi cá nhân với cộng đồng và Tổ quốc [10, tr. 30].

- *Hành động thực tiễn*: Là biểu hiện cụ thể của nhận thức và tình cảm thông qua việc học tập, rèn luyện, tuân thủ pháp luật, tham gia các hoạt động xã hội, sẵn sàng bảo vệ Tổ quốc khi Tổ quốc cần [17, tr. 38].

Ba thành tố trên có mối quan hệ biện chứng, tác động qua lại lẫn nhau, hình thành nên một hệ thống ý thức thống nhất phản ánh trình độ chính trị, đạo đức và năng lực xã hội của sinh viên trong giai đoạn hiện nay [4, tr. 40]; [24, tr. 46].

Sơ đồ 1. Mô hình các thành tố cấu thành ý thức xây dựng và bảo vệ Tổ quốc của sinh viên

Nguồn: Tác giả tổng hợp và đề xuất, 2025

Mô hình này là cơ sở cho việc thiết kế khung khảo sát, xác định các tiêu chí đo lường và phân tích mức độ ý thức của sinh viên, từ đó đề xuất những giải pháp phù hợp nhằm nâng cao hiệu quả giáo dục chính trị, tư tưởng, quốc phòng và an ninh trong cơ sở giáo dục đại học hiện nay.

3. Phương pháp nghiên cứu

3.1. Cách tiếp cận nghiên cứu

Nghiên cứu dựa trên quan điểm phương pháp luận của chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục thanh niên trong giai đoạn mới. Phương pháp tiếp cận kết hợp định tính và định lượng nhằm bảo đảm tính khách quan, toàn diện và hệ thống. Phương pháp định lượng đo lường nhận thức, tình cảm và hành động của sinh viên; phương pháp định tính lý giải các yếu tố ảnh hưởng và mối quan hệ giữa các thành tố trong quá trình hình thành ý thức xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

3.2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Đối tượng: Ý thức xây dựng và bảo vệ Tổ quốc của sinh viên Trường Đại học An Giang, biểu hiện qua ba nhóm tiêu chí: nhận thức chính trị, tư tưởng; tình cảm, niềm tin, trách nhiệm công dân; hành động thực tiễn.

Khách thể: 300 sinh viên hệ chính quy (150 sinh viên năm nhất và 150 sinh viên năm ba) thuộc tám khoa đại diện cho các khối ngành.

Phạm vi: Nghiên cứu thực hiện từ tháng 3 đến tháng 8 năm 2025; tập trung khảo sát nhận thức, tình cảm và hành động của sinh viên trong học tập, rèn luyện, chấp hành pháp luật, tham gia phong trào và sẵn sàng bảo vệ Tổ quốc.

3.3. Phương pháp và công cụ nghiên cứu

Phương pháp nghiên cứu tư liệu: Thu thập, phân tích và hệ thống hóa các công trình, văn kiện, nghị quyết liên quan để xây dựng cơ sở lý luận.

Phương pháp điều tra bằng bảng hỏi: Gồm 17 câu, chia thành ba nhóm nội dung theo mô hình nghiên cứu, sử dụng thang đo Likert 5 mức (1-5). Dữ liệu xử lý bằng SPSS 26.0, tính tần suất, phần trăm, giá trị trung bình ($\bar{x}$) và kiểm định độ tin cậy Cronbach's Alpha.

Phương pháp phỏng vấn sâu: Thực hiện với 15 sinh viên tiêu biểu và 5 cán bộ Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên nhằm bổ sung, đối chiếu kết quả định lượng; dữ liệu được mã hóa và phân tích nội dung.

Phương pháp xử lý và phân tích thông tin: Sử dụng thống kê mô tả và suy luận; kết quả thể hiện qua bảng, biểu đồ và được đối chiếu, so sánh để xác định xu hướng, mối tương quan giữa các biến nghiên cứu.

4. Kết quả và thảo luận

4.1. Nhận thức chính trị, tư tưởng của sinh viên Trường Đại học An Giang

Nhận thức chính trị, tư tưởng là yếu tố đầu tiên hình thành nên ý thức xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Nó phản ánh mức độ hiểu biết, sự thống nhất trong tư duy và thái độ chính trị của sinh viên đối với Đảng, Nhà nước và chế độ XHCN.

Kết quả khảo sát cho thấy, đa số sinh viên có nhận thức đúng đắn, thể hiện sự hiểu biết sâu sắc về nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, đồng thời bước đầu quan tâm đến các vấn đề an ninh phi truyền thống, đặc biệt là biến đổi khí hậu, an ninh nguồn nước và an ninh lương thực, vốn có ảnh hưởng trực tiếp đến sự phát triển của khu vực Đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL). Tuy nhiên, vẫn còn một tỷ lệ nhỏ sinh viên chưa thật sự nhận thức rõ mối liên hệ giữa “xây dựng” và “bảo vệ”, nhất là trong điều kiện hòa bình, phát triển và chuyển đổi số hiện nay.

Bảng 1. Mức độ nhận thức của sinh viên về xây dựng và bảo vệ Tổ quốc

STT	Nội dung khảo sát	Tỷ lệ (%)	Giá trị trung bình ($\bar{x}$)	Độ lệch chuẩn (SD)
1	Hiểu rõ khái niệm, ý nghĩa của “xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”	94,3	4,61	0,67
2	Nắm vững đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước về quốc phòng và an ninh	88,0	4,42	0,74

3	Nhận thức rõ vai trò, trách nhiệm của sinh viên trong sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc XHCN	91,7	4,50	0,70
4	Hiểu được mối quan hệ giữa “xây dựng” và “bảo vệ” Tổ quốc XHCN trong điều kiện hòa bình, hội nhập quốc tế	86,3	4,35	0,78
5	Nhận diện được âm mưu, thủ đoạn “diễn biến hòa bình”, “phi chính trị hóa” thanh niên	79,0	4,07	0,89
6	Nhận thức được tác động của biến đổi khí hậu và an ninh nguồn nước đối với sự phát triển và ổn định khu vực ĐBSCL	84,5	4,31	0,73
7	Nhận thức rằng ứng phó với các thách thức an ninh phi truyền thống (khí hậu, lương thực, nước) là một phần của nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc XHCN	68,9	3,95	0,90
Trung bình cộng (Mean)		84,67	4,32	0,77

(Nguồn: Số liệu khảo sát của tác giả, 2025)

Kết quả ở Bảng 1 cho thấy, mức độ nhận thức chung của sinh viên đạt mức cao ($\bar{x} = 4,32$; $SD = 0,77$). Đặc biệt, 94.3% sinh viên khẳng định hiểu rõ khái niệm “xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”, chứng tỏ nền tảng tri thức chính trị đã được củng cố tốt. Tuy nhiên, mức độ hiểu biết về các nguy cơ “diễn biến hòa bình” và chiến lược “phi chính trị hóa thanh niên” còn hạn chế, cho thấy cần tăng cường giáo dục nhận diện, định hướng tư tưởng trong môi trường số.

Tuy nhiên, khi mở rộng đánh giá sang nhận thức về an ninh phi truyền thống, kết quả cho thấy nhận thức tuy tích cực nhưng chưa thật đồng đều. Cụ thể 84,5% sinh viên nhận thức được tác động nghiêm trọng của biến đổi khí hậu và an ninh nguồn nước đối với sự phát triển và ổn định khu vực ĐBSCL; trong khi chỉ 68,9% sinh viên xem ứng phó với các thách thức này là một phần của nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc XHCN. Điều này phản ánh xu hướng sinh viên đã quan tâm đến các vấn đề môi trường, nhưng vẫn chưa hoàn toàn gắn chúng với trách nhiệm công dân.

Kết quả phỏng vấn sâu cũng củng cố nhận định này. Một sinh viên năm ba ngành Quản lý tài nguyên môi trường chia sẻ: “*Em nghĩ bảo vệ Tổ quốc giờ không chỉ là quốc phòng, mà còn là giữ đất, giữ nước, chống biến đổi khí hậu cho miền Tây*”. Trong khi đó, một sinh viên ngành Kinh tế bày tỏ: “*Em biết biến đổi khí hậu ảnh hưởng lớn, nhưng chưa bao giờ nghĩ đó là vấn đề an ninh quốc gia*”. Những phát biểu trên cho thấy, ý thức bảo vệ Tổ quốc của sinh viên đã mở rộng sang khía cạnh an ninh con người và phát triển bền vững, song vẫn còn thiếu sự thống nhất và định hướng chính trị rõ ràng. Điều này đặt ra yêu cầu cần tích hợp nội dung an ninh phi truyền thống vào các học phần Lý luận chính trị, quốc phòng và an ninh, và hoạt động

Khi so sánh theo năm học, sinh viên năm thứ ba có mức độ nhận thức cao hơn ($\bar{x} = 4,52$) so với sinh viên năm nhất ($\bar{x} = 4,26$), chứng minh tác động tích cực của các môn Lý luận chính trị và Giáo dục quốc phòng và an ninh, cũng như các hoạt động ngoại khóa chính trị, xã hội trong nhà trường. Từ góc nhìn lý luận, nhận thức đóng vai trò định hướng nền tảng cho hai yếu tố tiếp theo là tình cảm và hành động. Sự hiểu biết vững vàng giúp sinh viên chuyển hóa tri thức chính trị thành niềm tin và hành động thực tiễn, đúng như quan điểm “ý thức xã hội có tính độc lập tương đối, nhưng chịu chi phối bởi nhận thức xã hội”.

Như vậy, việc nâng cao nhận thức chính trị, tư tưởng và hiểu biết về an ninh phi truyền thống cho sinh viên Trường Đại học An Giang không chỉ giúp củng cố niềm tin chính trị, bản lĩnh tư tưởng, mà còn hình thành thái độ và hành động chủ động, trách nhiệm trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN từ chính thực tiễn đời sống vùng ĐBSCL.

4.2. Tình cảm, niềm tin và trách nhiệm công dân của sinh viên Trường Đại học An Giang

Tình cảm và niềm tin chính trị là yếu tố trung gian, tạo cầu nối giữa nhận thức và hành động. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, lòng yêu nước là “nguồn sức mạnh vô tận” để bảo vệ Tổ quốc. Vì vậy, việc bồi dưỡng tình cảm, niềm tin và trách nhiệm công dân là điều kiện tất yếu để hình thành ý thức chính trị bền vững.

Bảng 2. Mức độ tình cảm, niềm tin và trách nhiệm công dân của sinh viên

ST T	Nội dung khảo sát	Tỷ lệ (%)	Giá trị trung bình ($\bar{x}$)	Độ lệch chuẩn (SD)
1	Tự hào về truyền thống đấu tranh, dựng nước và giữ nước của dân tộc Việt Nam	97,0	4,80	0,54
2	Tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, Nhà nước và con đường đi lên CNXH	93,3	4,65	0,63
3	Cảm thấy có trách nhiệm trong việc góp phần xây dựng, phát triển đất nước	91,0	4,59	0,67
4	Sẵn sàng tham gia tuyên truyền, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng	84,7	4,29	0,75
5	Tích cực phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trên mạng xã hội	76,7	4,02	0,89
Trung bình cộng (Mean)		88,54	4,47	0,70

(Nguồn: Số liệu khảo sát của tác giả, 2025)

Qua kết quả Bảng 2 cho thấy, mức độ tình cảm và niềm tin của sinh viên Trường Đại học An Giang được đánh giá rất cao ($\bar{x} = 4,47$; SD = 0,70), thể hiện rõ sự gắn bó tinh thần với Tổ quốc và sự tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng. Tuy nhiên, chỉ 76,7% sinh viên Trường Đại học An Giang thường xuyên tham gia hoạt động đấu tranh phản bác luận điệu sai trái, cho thấy niềm tin chính trị vẫn chủ yếu dừng ở thái độ, chưa chuyển hóa mạnh mẽ thành hành động xã hội.

Kết quả phỏng vấn sâu cũng củng cố nhận định này. Một sinh viên năm ba Khoa Sư phạm chia sẻ: “*Em rất tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng và Nhà nước, nhưng khi gặp thông tin sai lệch trên mạng, em thường chọn im lặng vì sợ tranh cãi hoặc bị công kích*”. Trong khi đó, cán bộ Đoàn Thanh niên trường cho rằng: “*Sinh viên hiện nay có lòng yêu nước, nhưng cần được hướng dẫn cụ thể cách thể hiện niềm tin chính trị trong không gian mạng, tránh cực đoan hoặc thờ ơ*”.

Ngoài ra, những sinh viên từng tham gia các chương trình như “Tuổi trẻ với biển đảo quê hương”, “Sinh viên với ngày hội Quốc phòng toàn dân” hoặc “Mỗi sinh viên một việc tốt vì cộng đồng” có điểm trung bình cao hơn nhóm chưa tham gia (4,65 so với 4,32), khẳng định tác động tích cực của giáo dục trải nghiệm chính trị. Như Lê Minh Vũ nhận định, tình cảm chính trị là “*hình thái biểu hiện sâu nhất của ý thức xã hội*” [17, tr. 37], và nếu được bồi dưỡng đúng hướng, nó sẽ trở thành động lực to lớn cho hành động yêu nước.

4.3. Hành động thực tiễn của sinh viên Trường Đại học An Giang

Hành động là thước đo cuối cùng của ý thức, thể hiện khả năng chuyển hóa nhận thức và tình cảm thành hành vi cụ thể. Trong điều kiện hiện nay, hành động yêu nước của sinh viên không chỉ giới hạn trong hoạt động quân sự hay chính trị, mà còn mở rộng sang các lĩnh vực bảo vệ môi trường, phát triển cộng đồng và an ninh mạng.

Bảng 3. Mức độ hành động thực tiễn của sinh viên trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc

STT	Nội dung hành động thực tiễn	Tỷ lệ (%)	Giá trị trung bình ($\bar{x}$)	Độ lệch chuẩn (SD)
1	Tham gia hoạt động Đoàn, Hội, Câu lạc bộ học thuật trong và ngoài nhà trường	78,3	4,21	0,74
2	Tham gia phong trào tình nguyện vì cộng đồng, bảo vệ môi trường, biên giới, hải đảo	82,7	4,35	0,68
3	Chủ động tìm hiểu pháp luật, quốc phòng và an ninh qua internet, sách báo, chương trình truyền hình	69,0	4,02	0,81
4	Tích cực rèn luyện thể chất, kỹ năng quân sự và tham gia “Ngày hội Quốc phòng toàn dân”	74,7	4,17	0,73
5	Tham gia hoạt động tuyên truyền, phản bác thông tin sai trái, thù địch trên mạng xã hội	63,3	3,89	0,92
Trung bình cộng (Mean)		73,6	4,13	0,78

(Nguồn: Số liệu khảo sát của tác giả, 2025)

Kết quả khảo sát Bảng 3 cho thấy, giá trị trung bình của nhóm tiêu chí hành động đạt $\bar{x} = 4,13$ (SD = 0,78), phản ánh sinh viên có mức độ hành động tích cực và tự giác cao. Các hoạt

động được tham gia nhiều nhất là tình nguyện vì cộng đồng (82,7%) và hoạt động Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên (78,3%), thể hiện tinh thần trách nhiệm xã hội và ý thức công dân.

Kết quả phỏng vấn sâu cũng cho thấy sự chuyển biến tích cực. Một sinh viên năm ba, Khoa Kinh tế - Quản trị kinh doanh) chia sẻ: *“Khi tham gia tình nguyện ở vùng biên giới, em cảm nhận rõ trách nhiệm của thế hệ trẻ đối với đất nước, điều mà học trong lớp không thể truyền tải hết”*. Ngược lại, hoạt động tuyên truyền, phản bác thông tin sai trái (63,3%; $\bar{x} = 3,89$) có mức thấp nhất, cho thấy kỹ năng phản biện chính trị và truyền thông số của sinh viên vẫn còn hạn chế [13]. Một cán bộ Hội Sinh viên cho biết: *“Phần lớn sinh viên nhận thức đúng, nhưng thiếu tự tin và kỹ năng khi bày tỏ quan điểm trên mạng xã hội”*. Điều này đòi hỏi nhà trường cần lồng ghép các học phần kỹ năng số, tuyên truyền chính trị vào môn Giáo dục quốc phòng và an ninh.

Khi phân tích theo năm học, sinh viên năm 3 đạt điểm trung bình 4,26, cao hơn sinh viên năm 1 (4,02). Kết quả phù hợp với nhận định của Dương Quang Hiền rằng *“ý thức chính trị và hành động xã hội của sinh viên tăng dần theo quá trình rèn luyện và trải nghiệm thực tế.”* [10, tr. 29].

4.4. Đánh giá chung và thảo luận

Kết quả nghiên cứu khẳng định mối quan hệ biện chứng giữa nhận thức - tình cảm - hành động trong mô hình ý thức xây dựng và bảo vệ Tổ quốc (Sơ đồ 1). Ba yếu tố này tác động qua lại, tạo nên hệ thống ý thức thống nhất, trong đó nhận thức là nền tảng, tình cảm là động lực và hành động là biểu hiện cụ thể.

- *Ưu điểm nổi bật:*

+ Sinh viên Trường đại học An Giang có ý thức chính trị, tư tưởng vững vàng, niềm tin vào con đường đi lên chủ nghĩa xã hội: có 90% - 95% sinh viên hiểu đúng các khái niệm, chủ trương, đường lối; chứng minh hiệu quả các môn Lý luận chính trị và môn Giáo dục quốc phòng và an ninh.

+ Tinh thần trách nhiệm công dân cao, sẵn sàng tham gia hoạt động tình nguyện, bảo vệ môi trường, góp phần xây dựng xã hội an toàn, văn minh: hơn 92% sinh viên tin tưởng tuyệt đối vào vai trò lãnh đạo của Đảng; 95% thể hiện tự hào dân tộc.

+ Hành động cụ thể, thiết thực, thể hiện qua sự tham gia tích cực vào các chương trình vì cộng đồng, bảo vệ chủ quyền quốc gia, và tuyên truyền yêu nước: hơn 80% tham gia phong trào xã hội, gần 84% rèn luyện thể chất, kỹ năng quốc phòng và an ninh, góp phần xây dựng môi trường học đường an toàn, lành mạnh.

- *Hạn chế chủ yếu:*

+ Một bộ phận nhỏ sinh viên Trường Đại học An Giang thiếu nhạy bén chính trị, thờ ơ với thông tin quốc phòng và an ninh phi truyền thống.

+ Kỹ năng phản biện và đấu tranh trên mạng xã hội chưa cao, làm giảm khả năng lan tỏa thông tin tích cực.

+ Một số nội dung giáo dục chính trị, quốc phòng còn nặng lý thuyết, thiếu hoạt động tương tác và trải nghiệm thực tế.

- *Nguyên nhân:*

+ Môi trường truyền thông số phức tạp, nhiều nguồn tin sai lệch khiến sinh viên Trường Đại học An Giang khó phân biệt thật – giả.

+ Thiếu các chương trình rèn luyện kỹ năng tư duy phản biện và năng lực truyền thông chính trị.

+ Sự phối hợp giữa Nhà trường, Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên và các cơ quan quân sự địa phương chưa thật đồng bộ.

- *Thảo luận:*

+ Các kết quả trên góp phần cung cấp luận cứ thực chứng cho việc triển khai Nghị quyết số 28-NQ/TW (2022) về Chiến lược bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới, khẳng định sinh viên là lực lượng nòng cốt “bảo vệ Tổ quốc từ sớm, từ xa”.

+ Mô hình “ý thức xây dựng và bảo vệ Tổ quốc của sinh viên” chứng minh tính phù hợp và bền vững: khi nhận thức chính trị được củng cố → niềm tin được nuôi dưỡng → hành động thực tiễn phát triển ổn định.

Đây là cơ sở để Trường Đại học An Giang nói riêng và các trường đại học trong cả nước nói chung, xây dựng chiến lược giáo dục chính trị, quốc phòng và an ninh mới, chú trọng giáo dục qua phong trào, trải nghiệm và kỹ năng truyền thông chính trị số, nhằm hình thành thế hệ sinh viên “vững vàng về lý tưởng - chủ động trong hành động - trách nhiệm với cộng đồng.”

5. Kết luận và kiến nghị

5.1. Kết luận

Kết quả nghiên cứu khẳng định rằng ý thức xây dựng và bảo vệ Tổ quốc của sinh viên Trường Đại học An Giang hiện nay đạt mức cao, thể hiện rõ mối quan hệ biện chứng giữa nhận thức - tình cảm - hành động trong quá trình hình thành bản lĩnh chính trị và trách nhiệm công dân của thế hệ trẻ. Với 300 sinh viên được khảo sát tại 8 khoa, phần lớn sinh viên có nhận thức vững vàng (87,8%), niềm tin tư tưởng sâu sắc (88,3%) và hành động thực tiễn tích cực (80,1%), chứng minh hiệu quả của công tác giáo dục chính trị, tư tưởng và giáo dục quốc phòng và an ninh trong nhà trường. Sinh viên Trường Đại học An Giang không chỉ hiểu đúng về con đường đi lên chủ nghĩa xã hội, tin tưởng vào vai trò lãnh đạo của Đảng và sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc, mà còn biết chuyển hóa nhận thức thành hành động cụ thể, như tham gia các phong trào Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên, tình nguyện, rèn luyện thể chất, kỹ năng quân sự và tham gia tuyên truyền bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Tuy vậy, nghiên cứu cũng cho thấy một bộ phận nhỏ sinh viên (khoảng 13–20%) còn hạn chế trong kỹ năng phản biện và khả năng đấu tranh trên không gian mạng, nhất là trước những thông tin sai lệch, xuyên tạc. Do đó, để phát huy hơn nữa ý thức chính trị của sinh viên trong bối cảnh toàn cầu hóa, chuyển đổi số và hội nhập quốc tế, cần kết hợp chặt chẽ giữa giáo dục lý luận - trải nghiệm thực tiễn - giáo dục truyền thông số, hướng đến mục tiêu xây dựng thế hệ sinh viên “vững vàng về chính trị, giàu tri thức, có kỹ năng và bản lĩnh bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa từ sớm, từ xa”, đúng tinh thần Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng [24, tr. 44].

5.2. Kiến nghị

Một là, đối với Trường Đại học An Giang, cần tăng cường giáo dục chính trị, tư tưởng và quốc phòng, an ninh theo hướng tích hợp và thực tiễn hóa, gắn bài giảng với mô phỏng, trải nghiệm và nghiên cứu tình huống; ứng dụng công nghệ số để xây dựng học liệu trực tuyến, diễn

đàn học tập và hệ thống “trắc nghiệm chính trị thông minh” nhằm nâng cao năng lực nhận thức, phản biện và hành động cho sinh viên. Hệ thống “trắc nghiệm chính trị thông minh” được xem là công cụ hỗ trợ đổi mới phương pháp giáo dục, nhằm nâng cao ý thức xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa cho sinh viên Trường Đại học An Giang. Nền tảng này tích hợp ngân hàng câu hỏi đa cấp độ về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối quốc phòng, an ninh và các vấn đề thời sự chính trị. Sinh viên tham gia làm bài trực tuyến, hệ thống tự động chấm điểm, phân tích mức độ hiểu biết và gợi ý học liệu phù hợp. Kết quả giúp người học tự đánh giá nhận thức chính trị của bản thân, từ đó điều chỉnh thái độ và hành động theo hướng tích cực, tự giác hơn trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Hai là, đối với các tổ chức Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên Trường Đại học An Giang, cần tổ chức nhiều hoạt động chính trị - xã hội sáng tạo như “Sinh viên với Tổ quốc”, “Ngày hội Quốc phòng toàn dân”, kết hợp tuyên truyền yêu nước với rèn kỹ năng phản bác thông tin sai lệch; hình thành đội “tuyên truyền viên số” trong mỗi chi đoàn để lan tỏa giá trị tích cực, tăng sức đề kháng trước luận điệu sai trái, thù địch. Mô hình “tuyên truyền viên số” hướng tới phát huy vai trò chủ động của sinh viên trong tuyên truyền, lan tỏa giá trị yêu nước, trách nhiệm và bản lĩnh chính trị trên không gian mạng. Mỗi khoa hoặc chi đoàn thành lập nhóm 5 - 10 sinh viên có kỹ năng truyền thông, do giảng viên lý luận chính trị hoặc giảng viên giáo dục quốc phòng và an ninh cố vấn, đảm nhiệm việc sáng tạo nội dung tích cực, phản bác thông tin sai trái, thù địch, nhất là âm mưu “phi chính trị hóa” trong giới trẻ. Thông qua hoạt động này, sinh viên không chỉ củng cố niềm tin, lòng yêu nước, mà còn rèn luyện ý thức công dân số yêu nước, góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng và lan tỏa tinh thần xây dựng, bảo vệ Tổ quốc trong thời đại số.

Ba là, đối với cơ quan quản lý và chính quyền địa phương, cần phối hợp chặt chẽ với Trường Đại học An Giang trong giáo dục quốc phòng và an ninh, tổ chức định kỳ diễn tập, tọa đàm và tham quan thực tế tại đơn vị quân đội, công an; đồng thời hỗ trợ học bổng, khen thưởng sinh viên có thành tích trong công tác tuyên truyền, bảo vệ Tổ quốc.

Bốn là, đối với sinh viên, cần chủ động học tập, nghiên cứu, bồi dưỡng nhận thức chính trị, tu dưỡng phẩm chất đạo đức, rèn luyện kỹ năng truyền thông chính trị và sử dụng mạng xã hội có trách nhiệm; phát huy vai trò công dân số, tích cực tham gia bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, góp phần xây dựng thế hệ trẻ “vững vàng, trí tuệ, bản lĩnh và trách nhiệm vì Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa”.

Lời cảm ơn: Nghiên cứu được tài trợ bởi Trường Đại học An Giang, Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh (ĐHQG-HCM).

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Almond, G. A., & Verba, S. (1963), *The civic culture: Political attitudes and democracy in five nations*. Princeton University Press.
2. Bandura, A. (2001), Social cognitive theory: An agentic perspective. *Annual Review of Psychology*, 52(1), 1–26. <https://doi.org/10.1146/annurev.psych.52.1.1>
3. Be, X. T., & Nguyen, B. D. (2015), Building and defending the Socialist Republic of Vietnam in the new situation. *All-People National Defense Journal*, 5, 12–20.
4. Central Committee of the Communist Party of Viet Nam. (2021), *Documents of the 13th National Congress of the Communist Party of Viet Nam* (Vol. 1). Truth National Political Publishing House.

5. Central Committee of the Communist Party of Viet Nam. (2022), *Resolution No. 28-NQ/TW on the strategy for national defense in the new situation*. Ha Noi.
6. Central Propaganda Department. (2021), *Education on revolutionary ideals, ethics, and lifestyle for the young generation in the current period*. Truth National Political Publishing House.
7. Central Propaganda Department. (2022), *Textbook on Ho Chi Minh's Thought*. Truth National Political Publishing House.
8. Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2008), Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation. *American Psychologist*, 55(1), 68–78. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.55.1.68>
9. Dewey, J. (1916), *Democracy and education*. Macmillan.
10. Duong, Q. H. (2019), The influence of national defense and security education on students' political awareness. *Youth Studies Journal*, 6, 25–31.
11. Easton, D. (1975), *A systems analysis of political life*. Wiley.
12. Ho Chi Minh. (2011a), *Complete works* (Vol. 7). Truth National Political Publishing House.
13. Ho Chi Minh. (2011b), *Complete works* (Vol. 10). Truth National Political Publishing House.
14. Hoang, T. H. (2021), Youth and the mission of building and defending the nation in the new era. *Propaganda Journal*, 2, 14–18.
15. Hoskins, B., & Kerr, D. (2012), Developing citizenship education through the European framework. *European Journal of Education*, 47(3), 367–383. <https://doi.org/10.1111/j.1465-3435.2012.01528.x>
16. Inglehart, R. (1997), *Modernization and postmodernization: Cultural, economic, and political change in 43 societies*. Princeton University Press.
17. Le, M. V. (2017), Educating students' awareness of national defense in the current period. *Education Journal*, 7, 34–40.
18. Lenin, V. I. (1981), *Materialism and empirio-criticism*. Progress Publishers.
19. Marx, C., & Engels, F. (1980), *Complete works* (Vol. 3). Truth Publishing House.
20. Ministry of National Defense. (2018). *Textbook of national defense and security*. People's Army Publishing House.
21. Nguyen, D. B. (2017), Patriotism – the foremost value in the national cultural tradition. *Journal of Culture and Arts*, 394, 22–25.
22. Nguyen, D. M. (2018), The issue of defending the socialist homeland under international integration conditions. *Political Theory Journal*, 3, 21–26.
23. Nguyen, P. T. (2021), *Some theoretical and practical issues on socialism and the path toward socialism in Vietnam*. Truth National Political Publishing House.
24. Pham, V. N. (2019), Innovating national defense and security education in universities. *Military Science Journal*, 8, 41–47.
25. Putnam, R. D. (1993), *Making democracy work: Civic traditions in modern Italy*. Princeton University Press.
26. Schulz, W., Ainley, J., Fraillon, J., Losito, B., & Agrusti, G. (2017), *ICCS 2016 international report on civic and citizenship education*. International Association for the Evaluation of Educational Achievement (IEA).
27. Snape, D., & Binks, M. (2008), Revisiting patriotism and civic responsibility among youth. *European Political Science Review*, 2(3), 245–263. <https://doi.org/10.1017/S1755773909990185>
28. Sukhomlinsky, V. A. (1978), *Formation of communist faith among the young generation*. Progress Publishers.